

QORTI TAL-APPELL KRIMINALI

Onor. Imħallef Consuelo Scerri Herrera, LL.D., Ph.d.

Appell Nru: 8098/2023

Il-Pulizja

Vs

Adrian Lia Psaila

Illum, 29 ta' April 2025

Il-Qorti,

Rat l-akkuzi dedotti kontra l-appellanti, **Adrian Lia Psaila** detenur tal-karta tal-identita Maltija **274174M**, akkuzat quddiem il-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali talli:

Fix-xhur ta' bejn Mejju, Gunju, Lulju, Awwissu u Settembru tas-sena 2022 fil-Gzejjer Maltin;

1. Naqas li jagħti lil Claire Perry u/jew lil uliedu s-somma ffissata minn dik il-Qorti jew stipulata f'kuntratt bhala manteniment għaliha u/jew uliedha u dana fi żmien hmistax (15)-il jum minn dak il-jum li fi, skond dik l-ordni jew dak il-kuntratt kellha tithallas dik is-somma.

Rat is-sentenza tal-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Ĝudikatura Kriminali ta' nhar id-9 ta' Dicembru,2024, ghaddiet in gudikat lill-appellant u sabitu hati tal-imputazzjoni dedotta kontrih u kkundannatu ghal piena ta' xahrejn prigunerija.

Rat ir-rikors tal-appell tal-appellant Adrian Lia Psaila prezentat fir-registru ta' din 1-Onorabbi Qorti nhar it-23 ta' Dicembru 2024, fejn talab lil din l-Onorabbi Qorti sabiex jogħġobha tirriforma s-sentenza appellata u dana billi;

1. Stante n-nullita' tas-sentenza appellata, ossia fid-dawl tal-aggravju 'A', thassar l-istess u tirrimanda l-atti lura quddiem il-Qorti tal- Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Ĝudikatura Kriminali u dan sabiex ma tipprivax lill-appellant mill-beneficcju tad-doppio esame;
2. Subordinament u mingħajr pregudizzju ghall-ewwel talba, f'każ li dina l-Onorabbi Qorti tikkonferma s-sentenza tal-Ewwel Onorabbi Qorti, tghaddi sabiex tikkalibra l-piena kominata għal wahda iktar ekwa u gusta għall-kaz odjern.

Illi l-aggravji huma čari u manifesti;

B.1. II-Mezzi Finanzjarji tal-Appellant

Fl-ewwel lok u ghall-evitar ta' kwalsiasi malintiż, l-appellant huwa konxju mill-fatt li fuq skorta ta' gurisprudenza kopjuza in materja, tibdil fil-mezzi finanzjarji ta' min huwa obbligat ihallas il-manteniment ma tiggustifikax in-nuqqas tiegħu li jonora tali obbligu. Di fatti, bl-ebda mod l-appellant ma qiegħed iqajjem id-difīża ta' ad impossibilita nemo tenetur iż-żda sejjer biss igib a konjizzjoni ta' dina l-Onorabbi Qorti numru ta' fatturi li fl-umli fehma tiegħu għandhom jimmilitaw favur il- kominar ta' piena iktar miti.

In primis, l-appellant jagħmel aċċenn għal dak ritenut mill-Qorti tal-Appell Kriminali¹ fis-sentenza fl-ismijiet '**Il-Pulizija v. John Debono**' deciża nhar is-27 ta' April 2012, fejn ingħad illi:

"il-fatt li persuna tisfa bla xogħol ma jisku żahiem mill-obbligu tagħha li twettaq id-digriet tas-Sekond' Awla tal-Qorti Ċivili Ir-rimedju li għandu u li kelli jieħu l-appellant kien li jadixxi tempestivament u fi żmien utli lill-Qorti Ċivili kompetenti biex din, wara li tiehu konjizzjoni tal-provi, tipprovdi billi se mai timmodifika l-ordni tal-manteniment." [sottolinejar tal-appellant]

L-appellant ma hux qed jikkontesta' li l-pagamenti mertu tal-imputazzjoni de quo ma sarx. Xejn affattu. Jingħad pero' li fiż-żmien li huwa ntrabat, tramite d-digriet tal-Qorti Ċivili (Sezzjoni Familja) li jħallas ir-retta alimentari de quo, il-qaghda finanzjarja tal-appellant ma baqgħetx iżjed sostenibbli.

F'dan l-isfond, l-appellant jagħmel referenza wkoll għal dak deciż mill-Qorti tal-Appell Kriminali fis-sentenza fl-ismijiet '**Il-Pulizija v. Publius Said** fejn gie ritenut illi:

"L-iskop tal-legislatur meta introduċa din il-kontravvenzjoni fil-Kodiċi Kriminali fl-1983 kien li ssir pressjoni fuq id-debituri rikalcitranti sabiex jonoraw l-obbligi tagħhom u mhux biss biex timpunixxi l-ksur tal-ordnijiet, digreti, jew sentenzi tal-Qorti, ordnijiet illi għandhom dejjem jigu osservati skrupolożament, jew il-ksur ta' stipulazzjonijiet kontrattwali bejn il-konjugi."

Jekk ghall-grazzja tal-argument u ghall-grazzja tal-argument biss dina l-Onorabbli Qorti jgħogobha tikkonferma s-sentenza appellata fl-intier tagħha u kwindi l-appellant jiġi inkarcerat, tkun il-partē-civile stess li tiġi pprivata milli tirċievi l-manteniment u għalhekk l-iskop originali ta' din id-disposizzjoni legali certament ma jkunx qiegħed jintlaħaq.

Di piu, fis-sentenza fl-ismijiet '**Il-Pulizija v. Anthony Azzopardi**', deciża nhar is-26 ta' Settembru 2011 mill-Qorti tal-Appell Kriminali gie ritenut li in vista ta' dak deciż fis-sentenza '**Il-Pulizija v. Publius Said**', il-Qorti rriformat is-sentenza appellata, rrevokata in kwantu kkundannat lill-appellant għal xahar prigunerija u minflok kkundannatu ghall-hlas ta' ammenda fl-ammont ta' €58.23, liema somma tiġikkonvertita f'hamest (5) ijiem detenzjoni jekk ma tithallasx minnufih.

Fl-ahhar nett, għandha wkoll ssir referenza għas-sentenza '**Il-Pulizija v. Jonathan Attard** datata 26 ta' Mejju 2016, fejn il-Qorti tal-Appell Kriminali iddeċidiet illi:

għalkemm l-ewwel Qorti gustament għaddiet sabiex tinflaggi piena karċerarja, madanakollu minħabba li l-appellant qiegħed ihallas dak dovut minnu huwa bil-wisq evidenti illi jekk l-appellant jispiċċa inkarċerat u għalhekk mingħajr introjtu, l-parti leżza ser tiġi ipprivata milli tirċievi l-manteniment lilha dovut u għalhekk is- sanzjonijiet tal-ligi ma ikunux qed jilhqu l-effett mixtieq. Għalhekk indubbjament f'dan il-każ hemm lok għal temperament fil-pienā."

Għalhekk, fid-dawl tal-premess kollu, l-appellant jemmen bis-shih li piena karċerja ma hix waħda idoneja fiċ-ċirkostanzi stante li b'dan il-mod il-qaghda finanzjarja tiegħu ser tkompli taggrava ruhha bil-konsegwenza li l-parti-civile ser iddum iż-żejjed ma tithallas.

B.2. Ir-Reat Kontinwat

L-appellant, kontestwalment ma' dan l-umli rikors ta' appell, qiegħed jiippreżenta wkoll tliet (3) rikorsi ta' appell ohra li kollha kemm huma jikkonċernaw il-ksur tal-istess kontravvenzjoni ossia dik kontemplata fl-artikoli 338(z) tal-Kap. 9 tal-Ligijiet ta' Malta b'dana illi l-uniku differenza hija d-dati meta l-appellant kkommetta tali kontravvenzjoni.

Di fatti, filwaqt li l-appell odjern limitatament jikkoncerna xhur specifici il-bqija tal-kawži li lkoll kemm huma ġew deciži mill-Ewwel Onorabbi Qorti fl-istess jum kontestwalment ma' din il-kawža, rispettivament jikkonċernaw ksur tal-artikolu 338(z) għal xi xhur differenti.

Minkejja li tali reati jikkonċernaw il-ksur tal-istess disposizzjoni tal-ligi f'diversi xhur differenti, il-Prosekuzzjoni iddecidiet li tistitwixxi erba' (4) kawži separati fil-konfront tal-appellant u dana minflok semplicej inkorporat l-infrazzjonijiet kollha f'kawža wahda u dana bil-konsegwenza li pprekludietu mill-benefiċċju tal-artikolu 18 tal-Kap. 9 tal-Ligijiet ta' Malta li testwalment jistipula:

"18. Meta d-diversi atti magħmulin mill-hati, ukoll jekk fi żminijiet differenti, ikunu jiksru l-istess disposizzjoni tal-liġi, u jkunu ġew magħmula b'rızoluzzjoni waħda, dawn l-atti jitqiesu bhala reat wieħed, imsejjah reat kontinwat, iżda l-piena tista' tiżdied minn grad sa żewġ gradi."

Fid-dawl tas-suespost, l-appellant jagħmel referenza għal dak dečiż mill-Qorti tal-Appell Kriminalis nhar it-3 ta' Novembru 1995 fil-kawža fl-ismijiet '**Il-Pulizija v. Joseph Galea**' fejn il-Qorti rriteniet illi:

"...jekk il-Prosekuzzjoni ma tkunx ikkontemplat id-diversi infrazzjonijiet bhala reat kontinwat u gabithom kollha fl-istess kawža bhala reat kontinwat, il-Qorti neċċessarjament trid tagħti sentenza separata f'kull każ-ossia għal kull infrazzjoni jew ghall- infrazzjonijiet migħuba f'dik il-kawža. Jista' jagħti l-każ li l- prosekuzzjoni jkollha d-dubbji tagħha jekk hemmx ir- "risoluzzjoni waħda" kkontemplata fl-artikolu 18. Jista' jagħti l-każ ukoll li l- prosekuzzjoni f'dan il-każ, il-Pulizija Eżekuttiva, tkun agixxiet tempestivament u mal-ewwel infrazzjoni resqet lil dak li jkun; f'dan il-każ wieħed ma jistax jippretendi li l-Pulizija għandha toqgħod tistenna biex tara jekk il-persuna li tkun ma tikkommiettix reat iehor in forza tar-risoluzzjoni waħda li tkun precedentement iffurmat biex b'hekk fl-ahhar tressqu akkużat bl-infrazzjonijiet kollha bhala reat

kontinwat. Mill-banda l-ohra l-Pulizija m'ghandhiex tispezzetta d-diversi atti f-diversi kawżi." (sottolinear tal-appellant).

Għalkemm l-appellant jifhem u japprezza li dina l-Onorabbli Qorti qua Qorti tal-Appell ma għandhiex is-setgħa li tordna li l-erba' (4) proċessi u/jew sentenzi ġia mogħtija jiġu inkorporati fi proċess jew f'sentenza wahda, madanakollu, fuq skorta ta' tagħlim gurisprudenzjali in materja, f'ċirkostanzi fejn il-ġudikant jidhirlu li diversi infrazzjonijiet f'kawżi separati kellhom jiġu maqghuda mill-Prosekuzzjoni u konsegwentament trattati bhala reat kontinwat f'kawża unika, il-Qorti għandha tiehu dan in konsiderazzjoni ai fini ta' kalibrar tal-pienā.

Di fatti, fis-sentenza supra čitata, ossia dik fl-ismijiet '**Il-Pulizija v. Joseph Galea**', il-Qorti tal-Appell Kriminali saħħqet illi:

"L-uniku rimedju li tipprospetta l-liġi hu li jekk il-Qorti (li tista' tkun anke 1-Qorti ta' Prim' Istanza) tara li d-diversi infrazzjonijiet f'kawżi separati kellhom jiġu ttrattati bhala reat kontinwat fkawża wahda, il-Qorti għandha timmodera u tadegwa l-pienā għaċċ-cirkostanzi."

F'dan l-isfond, l-appellant ma jistax ma jagħmilx ukoll referenza għas-sentenza deciża mill-Qorti tal-Appell Kriminali nhar il-31 ta' Lulju 2009 fl-ismijiet '**Il-Pulizija v. Carmelo Innocia**', fejn il-Qorti, rinfaccjata b'sitwazzjoni simili, wara li rat li kien iktar xieraq li kieku l-appellant f'dawk il-proċeduri tressaq f'kawża wahda fuq reati li huwa kkommetta fuq medda ta' xahrejn, ddecidiet bil-mod segamenti:

"Fil-każ odjern din il-Qorti hi tal-fehma li kien ikun opportun li l-appellant jitressaq fkawża wahda fuq ir-reati ta' Settembru kif ukoll dawk ta' Ottubru u għalhekk huwa ġust li jkun hemm ftit moderazzjoni fil-pienā.

Tiddeċiedi billi tilqa' l-appell, tirriforma s-sentenza appellata, tirrevokaha in kwantu kkundannat lill-appellant għal prigunerija għal perijodu ta' erba' snin u minflok tikkundannah għal prigunerija għal perijodu ta' tliet snin u tliet xhur u tikkonferma fil-bqija."
[sottolinejar tal-appellant].

Kwindi, stante li dan l-appell flimkien mat-tlieta (3) l-oħra li ser jigu ntavolati miegħu jikkonċernaw ksur tal-istess kontravvenzjoni fuq medda ta' xhur differenti, kif ukoll fid-dawl tal-fatt li l-appellant gie arbitrarjament prekluż mill-Prosekuzzjoni milli jibbenefika minn dak dispost fl-artikolu 18 tal-Kap. 9 tal-Ligijiet ta' Malta, hija l-umli fehma tiegħu li l-piena fuqu nflitta għandha tiġi varjata sabiex tirrifletti c-ċirkostanzi li jsawwru l-każ odjern.

Semghet lill-partijiet jirrimettu ruhhom ghall-atti processwali u dan fis-seduta tal-10 ta' April 2025.

Ikkunsidrat:

Fir-rikors tal-appell tiegħu l-appellant isemmi diversi ċirkostanzi ta' fatt sabiex jiispjega ghaliex fiż-żmien relevanti ma kienx f'pożizzjoni li jħallas il-mantinement Ordnat mill ewwel Qorti iż-żda ta' dawn iċ-ċirkostanzi ma ngiebet ebda prova u għalhekk din il-Qorti ma tistax teħodhom in kunsiderazzjoni għall-finijiet tal-piena.

Fil kors tal-proċeduri quddiemha, iż-żda, fis-seduta ta- 10 ta' April 2025 gie verbalizzat kif ġej:

"Deher Dr Jacob Magri.

Deher ukoll Dr Mario Mifsud għal parte civile.

Dr Mifsud jiddikjara li fil-mori ta dan l-appel l-appellant hallas dak kollu dovut lil parte civile u l-aprte civile m'għandx għandha interess f'dawn il-proċeduri.

l-appe qed jigi differit ghas-sentenza għad-29 ta April 2025."

Hija ġaġa tajba li ntlaħaq arranġament bejn il-partijiet dwar is-sitwazzjoni tagħhom fir-rigward il-manteniment li kien dovut u fiċ-ċirkostanzi kollha ta' dan il-każ kif žviluppaw din il-Qorti tara li piena ta' prigunerija ma tiswa xejn lil hadd, la lis-soċjeta' li sentenza restrittiva tal-liberta għaliha dejjem okkażżjoni ta' swied il-qalb, la lill-amministrazzjoni tal-ġustizzja, li ma għandha xejn x'tiggwadanja iżżejjed darba li l-ordni tal-Qorti ġiet issa esegwita, la jista' jkollha xi effett riformatur in kwantu li ssitwazzjoni ta' bejn l-appellant u l-paete civile ġiet definittivament riżolta, u certament anqas ma hi indikata bħala mezz ta' deterrent generali.

B'danakollu, l-Qorti ma hix bi ħsiebha tinkoragi xxi l-għemil tal-appellant billi min ikun fil-pożizzjoni tiegħi jaħseb li jkun jista' jinjora l-ordni tal-Qorti u jonqos mill-obbligi tiegħi tal-ħlas ta' manteniment bl-isperanza li eventwalment il-vertenzi bejnu u l-parte civile marte jiġi riżolti bonarjament waqt li fil-frattemp l-parte civile u ulied il-kontendenti u jibqgħu bla ħlas ta'manteniment.

Għalhekk, filwaqt li din il-Qorti ser thassar il-piena ta' prigunerija imposta mill-ewwel Qorti sejra timponi piena pekunjarja bħala waħda l-aktar indikata għaċ-ċirkostanzi waqt li tieħu kont ukoll tal-fatt li kulln uqqas ta' pagament ta' rata ta'manteniment jikkostitwixxi reat separate u fil-każ odjern jirriżulta li kien hemm mhux anqas minn hames nuqqasijiet ta' pagament.

Għall motivi premessi l-Qorti tilqa' l-appell tal-imputat appellant Adrian Lia Psaila billi thassar is-sentenza appellata fejn kkundannat lill istess appellant għal gimghatejn prigunerija u minflok tikkundannah għall-ħlasta' ammenda komplexiva fl-ammont ta' mitejn euro (€200) u tikkonfermha fil-bqija.

Il-Qorti tordna lill imputat Adrian Lia Psaila jħallas l- ammenda imposta fuqu b'din is-sentenza ratealment bir- rata ta' għoxrin euro (€20) fix-xahar, bl-ewwel rata

pagabbli llum, b'dan li fin-nuqqas ta' pagament anki ta' rata mensili waħda l-ammont kollu li jkun għadu dovut isir pagabbli minnufih.

Dr.Consuelo Scerri Herrera

Onor Imhallef

Maria Grech

Deputat Registratur